

Minunko Someroni?

Löysin hänet netistä. Ei, en deittisivustolta vaan työpaikkailmoituksesta: Somero! - Joo, olen hyvä maantiedossa; tiesin, mistä löytyy, vaikka en ollut koskaan käynyt. Olin myös kuullut, että siellä on seiväshyppääjiä, mutta en tiennyt, että sillä laululla meidän landesta tai sen laulajalla olisi mitään tekemistä Someron kanssa.

Työpaikkahaastatteluun siis ennennäkemättömiin maisemiin. Piipahdin myös Kirkonmäellä ja leukani revähti: kuka tänne on tällaisen katedraalin pykännyt ja miksi? - Jälkeenpäin ymmärsin, että kun somerolaiset olivat kolmesataa vuotta kuulleet tammelalaisten naljailua pienestä kirkosta, he päättivät tehdä kerralla sellaisen, etteivät naapurit enää leveile isolla kirkollansa. Muutenkaan somerolaiset eivät ole kovin äkkipikaista sorttia; kai heitä saa ärsyttää kolmesataa vuotta ennen kuin oikein tulistuvat. Paitsi jos on kyse lemmikkikoirista tai -kissoista.

Sain työpaikan määrääjäksi ja muutin Somerolle pikkupappilan navetan taakse vuokrakämppään. Yllätyin. Nimittäin siitä, kuinka monet somerolaiset vain muutamien viikkojen päästä kysyivät, mikä on yllättänyt minut täällä. Yllättävintä oli se, kuinka moni sitä kysyi. Ilmeisesti somerolaiset pitävät kaupunkiansa kovinkin yllättävänä. Itse en ole vielä keksinyt, mikä täällä olisi erityisen yllättävää, paitsi Somerniemen kesätori. Siis keskellä ei mitään sellaiset markkinat kesälauantai toisensa jälkeen! (Ehkä juju onkin siinä, että se on nimenomaan keskellä sitä ei mitään.) Ai niin, ja sitten on se musiikkitarvikeliike keskellä metsää hyvien liikenneyhteyksien eli valtakunnan mutkaisimman kantatien varrella.

Somerolla tuntuu olevan varsin yleinen käsitys, että tämä olisi erityisen nurkkakuntainen paikka, johon muualta tulleiden olisi vaikea asettua ja tulla hyväksytyksi joukkoon. - No, on totta, että yhden käden sormet riittävät laskemaan ne kodit, joihin minut on täällä parin vuoden aikana kutsuttu muuten kuin työtehtävieni puolesta, mutta en minäkään ole tuparien jälkeen kutsunut muita kyläilemään. Liekö kyläily enää tapana oikein missään, ja tapaahan sitä somerolaisia muuallakin, vaikka kadulla. Sillä ainoalla, jonka varrella on mitään. Ja oli miten oli, Somero ei ole erityisen sulkeutunut tai nurkkakuntainen; voin todistaa varsin monen Suomen paikkakunnan kokemuksella! (Nurkkakunnattomia ovat ne kunnat, jotka ovat syntyneet rautateiden risteysasemien ympärille, ja joihin on tuotu junalla väkeä eri suunnista, niin että alkuperäisväestön osuus on jäänyt alle kriittisen massan. Niin kuin vaikka Hyvinkää, paitsi että siellä ei ole hyvä olla Riihimäeltä.)

Somerolta saa hyvää ruokaa. Erikoisin herkku, savunuijat eli paikalliset syötäväksi kypsennetyt kanankoivet, ovat tosin niin erikoisia, ettei niitä aina saa. Kun niitä on

saanut, olen vienyt tuliaisiksi muuallekin, ja ne ovat herättäneet hämmästyntä ihastusta. Myös somerolainen lampaanlihasäilyke on oiva vieminen, paitsi jos saaja on kasvissyöjä. Sitten ei Somerolta aina löydy viemisiksi muuta paikallista suuhunpantavaa kuin pellavalakritsia; on tämä semmoinen lihapitäjä. Tai on piapojauhokin hyvää, mutta ei niin poikkeuksellisen erikoista kuin somerolaiset luulevat, eikä aina edes täällä valmistettua.

Somerolaiset syövät ulkona, ainakin lounasaikaan. Lounasruokapaikkojen määrällä mitattuna Someron keskusta on suurkaupunki. Eri asia on, että melkein puolet kaupunkilaisista asuu edelleen pitkin poikin laajaa pitäjää kylissä, joista kaupat ja kuppilat ovat kadonneet ja melkein koulutkin. Keskustan kaupoista olen saanut melkein kaiken tarvitsemani huonekaluja myöten, mutta viranomaispalvelut ovat huvenneet. Lainkuuliaisien kansalaisen ei kannata löytää Somerolta mitään kovin arvokasta, sillä löytötavaratoimisto on Salossa - kokemusta on.

Rakas Somero, olen kierrellyt kylätiesi, pyöräillyt peltoaukeittesi poikki, katsellut kartanoitasi, nuuhkinut metsäpolkujesi tuoksua, kiivennyt someroisille harjuillesi, pulikoinut uimarannoillasi ja uimahallissasi, ruokaillut ravintoloissasi, kuunnellut kansasi murretta ja ottanut osaa sen iloihin ja suruihin. Sinusta ei kuitenkaan taida tulla minun Someroani eikä minusta somerolaista - meitä ei ole tarkoitettu pysyvään suhteeseen. Oli kuitenkin hauska tutustua.

Jouni Salko

P.S. Ihan kiusallani jätin Forssan mainitsematta tässä jutussa...